

Neljapäev, 12. märts 2009

17. ergutab liikmesriike uurima sünergiat ühtekuuluvuspoliitika raames saadava ja muudest ühenduse allikatest (TEN-T, TEN-E, teadusuuringute ja tehnoloogia arengu seitsmes raamprogramm, konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm) saadava rahastamise ning Euroopa Investeeringupanga ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga rahastamise vahel; nõuab liikmesriikidelt tungivalt rahastamisvahendite JESSICA, JASMINE ja JEREMIE pakutavate võimaluste lihtsustamist ja kättesaadavamaks muutmist, et ergutada SMEsid ja asjast huvitatud toetuse saajaid neid sagedamini kasutama;

18. soovib komisjonil välja töötada meetmeid vastutavatele asutustele suunatavate rahavoogude parandamiseks ning suurendada liikmesriikidele pakutavat tehnilist abi ja parimate kogemuste vahetust piirkondade vahel, et parandada projektide kvaliteeti ja tõhustada nende elluviimist; rõhutab JASPERSi tähtsust projektide ettevalmistamisel; palub komisjoni vajaduse korral abistada liikmesriike nende tegevuskavade läbivaatamisel; samas rõhutab vajadust jagada kohalikele ja piirkondlikele asutustele viivitamata teavet vastavate muudatuste kohta;

19. peab programmide kiirema elluviimise jaoks otsustavaks komisjoni heakskiidu andmist liikmesriikides kehtestatud juhtimis- ja kontrollisüsteemidele ning palub liikmesriikidel komisjoni teavitamine võimalikult kiiresti lõpule viia;

20. juhib tähelepanu hariduse ja koolituse rollile majanduse pikaajalise taastumise tagamisel ja nõuab Euroopa Sotsiaalfondi raames pakutavate meetmete ajakohastamist nii vahendite kättesaadavuse parandamise kui ka paindlikkuse suurendamise näol;

21. kutsub komisjoni välja töötama piisavalt põhjalikke norme ja kriteeriumeid riiklike ja piirkondlike taastamiskavade tulemuslikkuse hoolikaks jälgimiseks ja pidevaks ümberhindamiseks erilise rõhuga läbipaistvusnõuete täitmisele; nõuab läbivaadatud struktuurifondide määruste vastuvõtmisele järgnevate reformide tulemuslikkuse hindamist 2010. aastal, et veelgi tõsta võetavate meetmete tõhusust ning analüüsida nende rakendamisel ilmnunud viivituste ja raskuste põhjuseid; nõuab komisjonilt tungivalt nende tähelepanekutega arvestamist struktuurifondide programmide järgmise põlvkonna jaoks ettepanekute tegemisel;

22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele.

Paremad tööalased võimalused ja rohkem liikuvust: Euroopa partnerlus teadlaste jaoks

P6_TA(2009)0125

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa teadlastele paremaid tööalaseid võimalusi ja rohkem liikuvust pakkuva partnerluse kohta (2008/2213(INI))

(2010/C 87 E/20)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 23. mai 2008 teatist pealkirjaga „Paremad tööalased võimalused ja rohkem liikuvust: Euroopa partnerlus teadlaste jaoks” (KOM(2008)0317) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumente, eelkõige mõjuhinnangut (SEK(2008)1911 ja selle kommenteeritud kokkuvõtet (SEK(2008)1912);

— võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsust 2006/973/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) ⁽¹⁾ rakendamise eriprogrammi „Inimesed”;

⁽¹⁾ ELT L 400, 30.12.2006, lk 270.

Neljapäev, 12. märts 2009

- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 3. detsembri 2008. aasta arvamust ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse komisjoni 20. juuni 2001. aasta teatist pealkirjaga „Liikuvuse strateegia Euroopa teadusruumis” (KOM(2001)0331) ja 18. juuli 2003. aasta teatist pealkirjaga „Teadlased Euroopa teadusruumis: üks elukutse, mitmekesised karjäärivõimalused” (KOM(2003)0436) ja komisjoni 11. märtsi 2005. aasta soovitus 2005/251/EÜ Euroopa teadlaste harta ja teadlaste töölevõtmise juhendi kohta ⁽²⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ja tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamusi (A6-0067/2009),
- A. arvestades, et Euroopas vajatakse muu hulgas rohkem eesliiniuuringute arendamiseks võimekaid teadlasi, sest nende panus on Euroopa tootlikkuse ja konkurentsivõime suurendamisel asendamatu, samuti aitavad nad saavutada Lissaboni strateegia eesmärke;
- B. arvestades, et aitamaks kaasa teadlaste nappuse probleemi lahendamisele, oleks vaja julgustada väljaspool Euroopa Liitu töötavate Euroopa teadlaste naasmist ning lihtsustada Euroopa Liidus töötamist kolmandatest riikidest pärit teadlastele, kes seda soovivad;
- C. arvestades, et on väga oluline pakkuda teadlastele Euroopa Liidus ahvatlevaid tööalaseid võimalusi, et tagada kõrge kvalifikatsiooniga inimressursside olemasolu ja meelitada Euroopasse samaväärseid ressursse kolmandatest riikidest;
- D. arvestades, et Euroopa Liidul tuleb võidelda negatiivsete majandussuundumuste vastu, keskendudes haridusele ja teadusele, ning teha kõik, et tagada teadlaste tööhõive, turvalisus ja liikuvus, et nad jääksid Euroopa Liitu;
- E. arvestades, et teadlaste liikuvus on üks peamisi tegureid, mis aitab tagada Euroopa teadusruumi idee rakendamise täies ulatuses;
- F. arvestades, et selleks, et Euroopa suudaks kindlustada teadussektori rahuldavat arengut, tuleb tagada teadlaste vaba liikumine; arvestades, et seega on nii avalikus kui ka erasektoris liikmesriikidevahelise sellealase koostöö ühtlustamine olulise tähtsusega;
- G. arvestades, et teadlaste töövõimalusi kajastava teabe kättesaadavus on paljudel juhtudel piiratud, sest mitmed läbiviidavad konkursid on uurimisinstituutide sisekonkursid;
- H. arvestades, et Euroopas teadusvaldkonnas töötav tööjõud on vananev ja seega on hädavajalikud teadlastele teaduskarjääri võimalusi pakkuvad algatused, mis äratavad noorte, eriti naiste, huvi;
- I. arvestades, et paljudes uurimisinstituutides on teadlaste edutamise süsteem endiselt jäik ja selle aluseks on pigem töötatud aeg kui teadlaste saavutused;
- J. arvestades, et keerulised taotlemise menetlused ja haldusoskuste puudumine, mille hulka kuuluvad ka vormide täitmine võõrkeeles ja patentide registreerimine, ei soosi teadlaste liikuvusprojektides osalemist;

⁽¹⁾ ELT C 175, 28.7.2009, lk 81.

⁽²⁾ ELT L 75, 22.3.2005, lk 67.

Neljapäev, 12. märts 2009

- K. arvestades, et paljud ülikoolid ei ole veel mõistnud, kui oluline on jagada teadmisi tööstuse, ettevõtjate ja ühiskonna esindajatega, mille tagajärjel on ülikoolide suhted äriühingutega puudulikud ja see nõrgendab Euroopa Liidu konkurentsivõimet;
- L. arvestades, et teadlaste liikuvuse puhul on oluline osa keeleoskustel, mis soodustavad liikuvust nendes maadesse, mille keeli rohkem räägitakse, ja jätavad teistele riikidele koostööst liikuvate teadlastega vähem kasuvõimalusi;
- M. arvestades, et liikuvus moodustab olulise osa doktoriõppes, kuna see pakub võimalusi saada laialdasemaid kogemusi teadustegevuses ja arendada karjääri;
- N. arvestades, et osale liikmesriikidest on liikuvus oluline, sest selle abil on võimalik ületada raskusi seoses nende enda noorte teadlaste väljaõppega valdkondades, kus puudub doktoriõppeks kriitiline mass või sobiv infrastruktuur teadustegevuseks;
- O. arvestades, et tuleb tugevdada uurimisinstituutide, ettevõtjate ja tööstussektori vahelist koostööd, et tagada teadmiste vahetus, uuendustegevuse edendamine ja rahaliste vahendite tõhusam kasutamine;
- P. arvestades, et ELi teadusprogrammides osalemine on suurepärase viisi kiirendada teadlaste karjääri arengut, sest seeläbi luuakse võimalused rahvusvaheliseks konkurentsiks, juurdepääsuks rahvusvahelistele teadusvõrgustikele ja rahaliste vahendite suurendamiseks, et parandada enda teadusrajatiste olukorda;
- Q. arvestades, et naised on ikka veel enamikus teadusharudes, inseneriteadustes ja juhtivatel töökohtadel alaesindatud,

Avatud töölevõtmise kord ja rahaliste toetuste ülekantavus

1. tunneb heameelt komisjoni algatuse üle Euroopa teadlaste partnerluse kohta ja toetab seda ning on arvamisel, et kavandatud meetmed peaksid olema tõhusad, et kõrvaldada peamised tõkked Euroopa teadusruumi arendamise teel;
2. rõhutab, et komisjoni ja liikmesriike kaasava partnerluse abil toimiva maailmatasemel Euroopa teadusuuringute süsteemi jaoks peavad kõik osapooled piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil andma oma täieliku panuse;
3. rõhutab vajadust võtta kohustused seoses kavandatud algatusega, võttes vastu konkreetseid ettepanekuid, samuti tagada eriprogrammiga „Inimesed” seotud eesmärkide kiire saavutamine;
4. nõuab, et teadlaste töölevõtmise võimalusi käsitlev teave oleks kergemini kättesaadav ja läbipaistvam ning avaliku sektori institutsioonide töölevõtmise menetlused oleksid rohkem avatud; on arvamisel, et töölevõtmist kajastav teave tuleks avaldada vastava teadusinstituudi koduleheküljel ja EURAXESSi veebisaidil;
5. märgib, et teadusvaldkonnas on tulevikus vaja määratleda ja kehtestada ELi ühtne karjäärimudel, samuti võtta kasutusele integreeritud süsteem Euroopa Liidu vabadest teadustöö- ja praktikakohtadest teavitamiseks, ja leiab, et see on teadusalase siseturu loomiseks võtmetähtsusega;
6. rõhutab lisaks ja kõigi osapoolte panuse vajalikkust arvestades ühest küljest liikmesriikide valmisoleku tähtsust protsessis osaleda ja teisest küljest komisjoni vastutust protsessi ja osapoolte vahelise tegevuse toetamise eest, luues ja levitades toetatavat materjali, täpset informatsiooni ja võimaldades vahetada häid tavasid;

Neljapäev, 12. märts 2009

7. palub tungivalt komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja teadlaste kvalifikatsioonide, eelkõige mitte-ametlike kvalifikatsioonide, vastastikuse tunnustamise standardid;
8. kinnitab taas, kui oluline on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitus Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kehtestamise kohta elukestva õppe edendamiseks ⁽¹⁾ ning palub komisjonil julgustada ja abistada liikmesriike nende endi riiklike kvalifikatsiooniraamistike koostamisel, et siduda need 2010. aastaks Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga;
9. palub tungivalt liikmesriikidel teha uusi jõupingutusi eespool nimetatud Euroopa teadlaste hartas ja teadlaste töölevõtmise juhendis sätestatud põhimõtete rakendamiseks;
10. ergutab liikmesriike ja avaliku sektori institutsioone osutama teadlastele vajalikke tugiteenuseid, lihtsustades selleks taotlemise menetlusi ja kergendades teadlaste juurdepääsu rahalistele vahenditele, muu hulgas individuaaltoetuste andmisega, mille kaudu edendatakse teadlaste vabadust ise teadusteemasid valida; nõuab sellega seoses, et liikmesriigid ja komisjon tagaksid teadlastele liikuvuse projektides osalemiseks ühtse taotlusvormi olemasolu;
11. kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles võtma arvesse kolmandate riikidega toimuvaid liikuvus- ja partnerlusprogramme, nagu Erasmus Mundus, tehes seda kõikide osalevate teadlaste tööalase suhtluse ja liikuvustingimuste raames;
12. ergutab liikmesriike ja komisjoni vaatama läbi vajalikud tingimused üksikisikute teadusstipendiumide ülekantavuse kehtestamiseks, kui see aitab rahastajatel enda teadustegevusega seotud vajadusi paremini täita ja võimaldab teadlastele juurdepääsu teadusrajatistele, mida nende enda asutuses ei ole; on arvamisel, et läbivaatamise raames tuleks eriti uurida ülekandmise mõju liikmesriikide teadusasutustele ning „teadlaste ebavõrdse jaotumise” ohtu nii Euroopa Liidu sees kui ka kolmandatest riikidest ja kolmandatesse riikidesse;
13. leiab, et teadlaste liikuvuse suurendamine ja nende asutuste ressursside tugevdamine, mis tõmbavad ligi teiste liikmesriikide teadlasi, aitab kaasa tippkeskuste tekkimisele ning võimaldab levitada tekkinud tippteadmisi üle Euroopa Liidu;
14. rõhutab, et oluline on muuta teadlaste valiku- ja edutamismenetlused täielikult avatuks ja läbipaistvaks; kutsub liikmesriike üles tagama meeste ja naiste esindatuse parem tasakaal asutustes, mis vastutavad teadlaste töölevõtu ja edutamise eest;
15. leiab, et teadlaste liikuvust Euroopas tuleks pidada esmatähtsaks, eesmärgiga tagada teadmiste levik ja mitmesuguste valdkondade uuenduslike eesliiniuuringute atraktiivsus pühendunud ja kogunud teadlaste jaoks ning rahaliste vahendite suurendamiseks;
16. palub lihtsustada kontakte kolmandate riikide teadlaste ja uurijatega, luues selliseid mehhanisme nagu teadlase eriviisa;
17. leiab, et suurem liikuvus tuleb saavutada teadusasutuste ja ülikoolide huvi kasvatamise teel teiste liikmesriikide teadlaste vastuvõtmiseks oma asutusse nn teadlase kaardi süsteemi kaudu ja selle süsteemi kasulikkuse näitamise kaudu nende jaoks; leiab, et teadlaste kaardid võimaldaksid teha teadlastele rahauulekandeid ning pakkuda tuge oma koduriigist väljaspool asuvate teadusasutuste töös osalevatele teadlastele; on lisaks sellele arvamisel, et see lisatugi teadlaste liikuvusele peaks täiendama praeguseid rahastamiskeemeja et teadlase kaart oleks liikmesriikide ja teadusasutuste jaoks stiimul, mille nimel võistelda kõige andekamate teadlaste ligimeelitamises;

(1) ELT C 111, 6.5.2008, lk 1.

Neljapäev, 12. märts 2009

Liikuvate teadlaste sotsiaalkindlustuse ja lisapensioniga seotud vajaduste rahuldamine

18. palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida võimalust luua teadlastele Euroopa pensionifond, sõltumata nende uurimistöoga seotud lepingu kestusest;

19. tuletab meelde, et vaid teadlaste, riiklike teadusasutuste ja sidusrühmade vaateid teaduspoliitikas arvesse võttes saavad liikmesriigid koostada laialtulatavate riiklike tegevuskavasid, mis viivad ulatusliku Euroopa partnerluseni;

Ahvatlevad töölevõtu- ja töötingimused

20. nõuab, et liikmesriigid ja avalikus sektori uurimisasutused osutaksid teiste riikide teadlastele vajalikke tugiteenuseid, sh elukoha leidmine, koolide ja lapsehoidmisteenustega seonduv; on arvamisel, et teave nende teenuste kohta tuleks avaldada kõikidel teadlaste töölevõtmist käsitlevatel veebisaitidel;

21. nõuab, et nii nais- kui ka meessoost teadlaste töötingimused tuleks muuta paindlikumaks, et neil oleks võimalik ühendada töö- ja pereelu; nõuab naiste ja meeste palgavahede kõrvaldamist teaduse valdkonnas;

22. kutsub liikmesriike võtma meetmeid perede taasühinemise lihtsustamiseks juhul, kui mõlemad abikaasad on teadlased;

23. palub liikmesriikidel kasutada paremini eriprogrammi Inimesed rahastamiskavas pakutavaid võimalusi, et hoida ära Euroopa Liidu sisene „ajude äravool“; palub liikmesriikidel muuta teadlastele päritoluasutusse tagasipöördumine atraktiivsemaks, suurendades nende sissetulekuid või pakkudes täiendavaid toetusi, et tagada neile samaväärsed majanduslikud tingimused nagu liikuvuse projektis osalemise perioodil;

24. palub liikmesriikidel ja avaliku sektori uurimisasutustel parandada teadlaste töövõimalusi reformide läbiviimise teel, mille tulemusena mõjutaks teadlaste tööturgu rohkem konkurents ja seda piiraks vähem kuulus ühe kindla uurimisasutuse töötajaskonna hulka; on seisukohal, et välismaisesse haridusasutusse teadustööle määramise korral peaksid teadlased saama nimetatud asutusest sealse teadustöö kestuse kohta kinnituse;

25. tunneb muret paindlike lepingute puudumise pärast vanemate teadlaste ja teadlasekarjääri lõpetavate teadlaste jaoks, mis takistab nende liikuvust ning pärsib piisavat teadmiste- ja kogemustevahetust; avaldab kahetsust, et erasektoris puuduvad mõnikord avalikule sektorile omased personali kohtlemise ja juhtimise tingimused;

26. nõuab, et liikmesriigid muudaksid teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendas raamprogrammis (2007–2013) ⁽¹⁾ osalemise kergemaks ja tagaksid tõhusate tugiteenuste, eelkõige riiklike teabepunktide olemasolu, et parandada kaasrahastamise võimaluste kasutamist;

27. nõuab, et liikmesriigid ja avaliku sektori teadusasutused võtaksid kasutusele liikuvust ergutavaid vahendeid, näiteks kindlustades liikuvuse pidamist tugevaks soovitusel teadustööle võtmisel ja edendades teadlaste karjäärivõimalusi pärast teisest liikmesriigist tagasipöördumist;

28. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid jätkama teadustööle eraldatavate eelarvevahendite suurendamist kvaliteetsete töökohtade loomiseks, mis tagavad esmatähtsate eetikapõhimõtete ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta järgimise;

⁽¹⁾ ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.

Neljapäev, 12. märts 2009

Euroopa teadlaste koolituse, oskuste ja kogemuste parandamine

29. ergutab liikmesriike tunnustama teadlaste kogemust tööstussektoris kui olulist väärtust nende karjääriarengus, et toetada era- ja avaliku sektori vahelist liikuvust;
30. kutsub liikmesriike investeerima rakendusteadusesse, et oleks tagatud tihedam koostöö ülikoolide, teadusasutuste ja erasektori vahel;
31. palub tungivalt liikmesriikidel parandada noorte teadlaste karjäärivõimalusi, näiteks suurendada nende rahalisi toetusi ja võimaldada edutamist pigem saavutuste, näiteks valmisolek uuendusteks ja praktika ettevõtetes, kui teenistusstaaži alusel;
32. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid vaataksid läbi liikmesriikide doktorantide õigusliku staatuse, et kaaluda ühtse doktorandistaatuse kasutuselevõttu liikmesriikide tööõiguses;
33. palub tungivalt liikmesriikidel toetada noorte teadlaste karjäärivõimaluste edendamist, muuhulgas interdistsiplinaarse õppe toetamise ja interdistsiplinaarse liikuvuse tähtsuse tunnustamise kaudu;
34. kutsub liikmesriike lihtsustama innovatsiooni vanemate teadlaste valdkondadevahelise, mitut valdkonda hõlmava ja rahvusvahelise liikuvuse edendamise kaudu, pidades muu hulgas silmas nende kasulikku panust noorte teadlaste õpetamisse;
35. soovib tungivalt teadlaste paremat koolitamist kogu nende karjääri vältel, et parandada nende tööalast konkurentsivõimet ja edutamisevõimalusi;
36. rõhutab, et teadmispõhises ühiskonnas pannakse kõrgetasemelisele teadustegevusele alus juba koolis; kutsub seetõttu liikmesriike üles täitma hariduse valdkonnas oma eelarvelepeid;
37. kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama teadusuuringute osatähtsust üldelarves vastavalt kohustusele saavutada aastaks 2010 keskmiselt 3 %-line kasv ja koolitada 600 000 teadlast rohkem;
38. rõhutab, et erilist tähelepanu tuleks pöörata doktorantidele, kuna üldiselt märgib doktorikraad teadlase karjääri algust; on seisukohal, et noorte teadlaste liikuvus, eriti tippkeskuste võrgustikes, suurendaks nende potentsiaali aidata kaasa Euroopa teadustöö arengule;
39. palub liikmesriikidel toetada akadeemilise ringkonna ja tööstussektori vaheliste suhete parandamist teadlaste ja ettevõtete juhtide liikuvuse toetamise kaudu, kasutades selleks asjakohaseid süsteeme, nagu näiteks „Conventions Industrielles de Formation par la Recherche” Prantsusmaal;
40. on seisukohal, et teadusuuringutele keskendunud vahetuste edendamine vastavate ELi kõrghariduse teadusprogrammide kontekstis valmistab ette tulevasi Euroopa teadlaste põlvkondi ja muudab teadussektori dünaamilisemaks;
- *
- * *
41. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-